

Barcelona Activa
Capital humà

Informe sectorial

Educació

Barcelon **a**ctiva

Ajuntament
de Barcelona

Informe realitzat per:
DALEPH

Les 10 claus per conèixer el sector

L'educació es pot considerar com un instrument que millora la condició humana i la vida col·lectiva. Incrementar els nivells formatius del país passa per implicar a la comunitat educativa (pares, mares, professorat, alumnes i administracions) en l'educació de les persones.

El sector

L'educació és un dels fonaments de les societats desenvolupades, i el nivell educatiu assolit pels/per les ciutadans/es d'un país constitueix un indicador que defineix el seu grau de desenvolupament econòmic i social. El sector de l'educació es pot considerar, doncs, com un instrument que millora la condició humana i la vida col·lectiva, i s'encarrega d'oferir una formació capaç de respondre a les necessitats i demandes que plantegen les persones i grups socials.

Principals àmbits d'activitat

El sector s'estructura en quatre grans blocs d'activitat: la formació reglada, que comprèn la formació obligatòria i la formació superior; la formació per l'ocupació, que inclou formació professionalitzadora i formació al llarg de la vida; la formació no reglada, que engloba la formació específica que en general complementa a la formació reglada i a la formació per l'ocupació; i, la formació *on-line*, que s'erigeix com un nou instrument per impartir formació basat en les noves tecnologies de la informació i la comunicació.

Tendències

Un dels compromisos que ha assumit l'Estat en relació al present sector és la millora de la qualitat de l'educació per equiparar-la als nivells de qualitat de la Unió Europea. Assolir el compromís fixat passarà per establir estratègies a curt i a llarg termini, que s'hauran de basar en aliances entre empreses i universitats en matèria de formació, en un ferm compromís per part de tots els membres de la comunitat educativa (alumnes, famílies, docents i administracions) i en la introducció de noves tècniques pedagògiques que combinin les tradicionals amb les noves tecnologies.

Pes econòmic

La qualificació que obtenen els individus d'una societat són un element determinant per al progrés econòmic. Existeixen diverses teories que relacionen la formació amb el creixement econòmic, en concret, la teoria del capital humà considera l'educació com a una inversió que permet incrementar la seva dotació de capital (humà). Aquesta inversió incrementa la productivitat de les persones i en conseqüència els seus ingressos futurs en un mercat competitiu com l'actual. Així, estableix una relació causal entre formació, productivitat i ingressos, el que porta a la conclusió que un increment del nivell educatiu d'un país contribueix a un increment de les rendes i, per tant, a un creixement econòmic que afecta a tots els sectors productius.

L'ocupació

L'evolució de l'ocupació al sector varia en funció de l'àmbit d'activitat i de les inversions públiques que es realitzin en cadascun d'ells. Convé destacar que el nombre de persones que treballen a les universitats públiques catalanes ha augmentat en 1.091 des del 2004 al 2007 i que l'increment anual ha estat del 0,1% en els últims anys. Pel que fa a l'educació infantil i primària, aquest increment ha estat molt superior, i des del 2004 al 2010 el nombre de professors/es en escoles públiques s'ha duplicat, de 28.454 professors/es s'ha passat a 62.768.

Perfils professionals més demandats

El sector de l'educació requereix principalment de persones altament qualificades amb nivells formatius superiors, generalment, persones amb diplomatures, llicenciatures o graus. A més, a les persones que es vulguin ocupar en el sector de l'educació se'ls requeriran a més del títol necessari, alguna acreditació que certifiqui que són capaces de desenvolupar tasques de docència.

Ocupacions més demandades

Entre les ocupacions més demandades destaquen els/les professors/es de primària i secundària, entre d'altres raons, perquè són els perfils que es necessiten per cobrir l'educació bàsica obligatòria que és la que realitzen la majoria de persones. No obstant, la inversió en formació professional i ocupacional realitzada en els últims temps ha repercutit en la demanda de professors/es en aquests altres sistemes formatius.

Projecció futura

Les noves tecnologies de la informació i la comunicació, i les aplicacions basades en la tecnologia 2.0, condicionaran en gran mesura les metodologies pedagògiques que es desenvolupin en un futur. Per tant, l'ús intensiu de les TIC a les aules pot condicionar l'evolució del sector donat que la flexibilitat que proporciona la formació basada en TIC pot incrementar la demanda d'alumnes i en conseqüència el requeriment de nous/ves professionals.

Debilitats

La manca d'implicació familiar en el procés educatiu dels fills i filles, l'estancament de les tècniques pedagògiques aplicades a les aules i la falta de vocació docent d'un percentatge de professors/es són algunes de les debilitats que presenta el sector de l'educació.

Oportunitats

La diversitat de tipologies de formació existents i el desenvolupament actual del sistema nacional de qualificacions poden constituir una excusa per iniciar processos que integrin les diferents formacions, per començar a establir sistemes compensatoris entre aquestes i per posar en valor la formació per l'ocupació.

01 Presentació del sector

Un dels pilars en què se sustenten les societats desenvolupades és l'educació que reben les persones que les conformen. De fet, el nivell educatiu de les persones d'un país és un indicador clau del grau de benestar individual i col·lectiu que assoleix. Així, l'educació és un dels mitjans de què disposa la societat per construir la seva personalitat i identitat, per desenvolupar les seves capacitats, per transmetre i renovar la cultura, per fomentar la convivència democràtica i el respecte a les llibertats individuals i per promoure la solidaritat i la no discriminació. En aquest sentit, una educació de qualitat és una de les majors riqueses d'un país i dels seus ciutadans i ciutadanes.

Per tant, cap país pot desaproveitar el talent humà que té cadascun dels seus ciutadans/es, sobre tot en un món com l'actual que basa el desenvolupament econòmic i social en la societat del coneixement.

Entre els principals reptes del sistema educatiu espanyol i català es troben els següents: millorar la qualitat de l'educació; disminuir el fracàs escolar; i fomentar la formació al llarg de la vida. Aquests desafiaments, que s'han d'assolir en col·laboració amb tots els membres de la comunitat educativa, constitueixen una de les bases del desenvolupament social i econòmic del país. Per aconseguir-los, el sistema educatiu català i espanyol es planteja cobrir les necessitats formatives dels seus ciutadans i ciutadanes mitjançant oferta formativa en quatre grans segments: formació reglada, que cobreix la formació obligatòria i la formació superior; formació per l'ocupació, que engloba la formació professionalitzadora i la formació al llarg de la vida; formació no reglada, que inclou aquelles formacions de caràcter específic que complementen a la formació reglada i per l'ocupació; i, formació *on-line*, que cobreix les noves tècniques i metodologies formatives que han sorgit arran de la introducció de les noves tecnologies de la informació i la comunicació en el sistema educatiu.

02 Principals àmbits d'activitat

Formació reglada

El sistema educatiu reglat s'organitza en cicles, cursos i nivells d'ensenyament de manera seqüencial per tal d'assegurar una transició adequada entre cadascun d'ells. En aquest sentit, la formació reglada s'estructura en dos grans etapes formatives: l'educació bàsica i l'educació superior.

L'educació bàsica està formada per l'educació primària, que va dels 6 als 12 anys, i per la secundària, que comprèn una primera etapa obligatòria (Educació Secundària Obligatòria, a partir d'ara ESO) dels 12 als 16 anys, i una segona etapa post obligatòria per persones majors de 16 anys. Convé destacar que dins de l'educació secundària post obligatòria s'inclouen el batxillerat i la formació professional de grau mitjà, a més d'altres ensenyaments professionals en arts plàstiques i esportius de grau mitjà.

L'educació superior comprèn la formació universitària, formada per les antigues llicenciatures i diplomatures i pels actuals graus, màsters i postgraus establerts en el procés de Bolonya, i la formació professional de grau superior, que inclou tots els cicles formatius de grau superior. Convé destacar que per accedir a la universitat cal haver superat el batxillerat i una prova d'accés a la universitat (PAU) o bé haver finalitzat un cicle formatiu de grau superior.

Formació per l'ocupació

El sistema de formació per l'ocupació depèn de diferents organismes i institucions que ofereixen cursos formatius per al desenvolupament i el reciclatge professional, i té per objectiu facilitar l'accés a un lloc de treball i millorar les qualificacions de les persones. En concret, els organismes que ofereixen formació per l'ocupació són el Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC) i la "Fundación Tripartita para la formación y el empleo" a través de l'òrgan competent a Catalunya, el Consorci per la formació continua de Catalunya. L'oferta formativa que presenten aquestes organitzacions es dirigeix a persones aturades i a persones ocupades, i s'imparteixen a través dels centres homologats per fer-ho.

Pel que fa a la formació que subvenciona el SOC, està dirigida a persones aturades i ocupades, i entre les accions formatives que ofereix predomina la formació en sectors que actualment generen ocupació o en activitats estratègiques de futur.

Pel que fa a la formació que subvenciona la "Fundación Tripartita para la formación y el empleo", està dirigida a persones ocupades i aturades i presenta formació d'oferta de caràcter transversal, sectorial i intersectorial, i formació de demanda, dirigida a subvencionar la formació del personal de les empreses que requereixen d'una formació molt específica.

Convé destacar que entre la formació per l'ocupació s'inclouen també els programes de foment de l'ocupació que combinen formació amb pràctiques professionals en empreses, i estan dirigits a persones que han abandonat el sistema educatiu, aturats/des de llarga durada o persones amb risc d'exclusió social.

Formació no reglada

A més del sistema educatiu i del sistema de formació per l'ocupació, que cobreixen la formació necessària que requereixen les persones per desenvolupar-se tant personal com professionalment, existeix un sistema educatiu addicional que té per objectiu complementar la formació bàsica, superior i d'ocupació en àmbits formatius que poden o no estar coberts pels dos sistemes educatius esmentats inicialment. En aquest sentit, la formació no reglada engloba tant formació transversal, per exemple, capacitació digital, com formació específica, per exemple, esportiva, artística, d'idiomes, etc. Convé destacar que normalment la formació no reglada es realitza de manera posterior o en paral·lel a la formació reglada o per l'ocupació, i intenta cobrir els àmbits formatius que no queden recollits en la formació de base. Així mateix, la formació no reglada recull les formacions que realitzen les persones per raons personals, interessos, oci, etc.

Formació on-line

La formació *on-line*, tot i no conformar un sistema educatiu en sí mateixa, es prou rellevant com per erigir-se com un àmbit d'activitat dins del sector de l'educació. Així, la formació *on-line* és un sistema d'impartició de la formació com ho podria ser la presencial, no obstant, donats el perfils professionals específics que es requereixen per formar amb tècniques *on-line* (tutors/es, administradors/es de plataformes *on-line*, formador/es virtuals, etc.) és important incloure aquesta formació com a àmbit específic dins el sector de l'educació.

Així, les noves tecnologies aplicades a la formació han permès desenvolupar sistemes formatius basats en plataformes virtuals de formació i adaptats a les necessitats dels/de les alumnes. En aquest sentit, la formació *on-line* ha contribuït a incrementar el nombre d'estudiants matriculats/des en algun curs de formació donat que aquesta tipologia formativa permet adaptar els horaris laborals als formatius. Així mateix, l'increment d'oferta formativa *on-line* i la creació d'institucions públiques especialitzades en aquest tipus de formació també han ajudat a incrementar el nombre d'alumnes inscrits/es en algun curs de formació. Aquesta oferta *on-line* comprèn formació que pertany tant a la reglada com a la formació per l'ocupació i a la no reglada.

03 Tendències del sector

Només el compromís i l'esforç compartit entre tots els membres de la comunitat educativa permetrà incrementar la qualitat de la formació, disminuir el fracàs escolar i fomentar la formació al llarg de la vida.

Integració de la formació

El sector educatiu ha experimentat en els últims anys una doble evolució. Per un costat, la formació pública reglada ha hagut de conviure amb diferents tipus de formació que s'han finançat per altres vies, es tracta de la formació privada, subvencionada o bonificada, i, per un altre costat, s'han desenvolupat normatives específiques amb l'objectiu d'establir un sistema de competències professionals a nivell estatal i nacional (Sistema Nacional de Qualificacions Professionals) paral·lel a la formació reglada.

Aquest doble vessant evolutiu obligarà a l'Administració pública a actuar en tres línies estratègiques: primera, cercar sistemes que siguin capaços d'integrar els diversos tipus de formació existents perquè adquireixin el valor professional adequat; segona, implementar sistemes compensatoris entre les diferents formacions existents; i, tercera, construir ponts d'accés més estables entre els sistemes formatius actuals: formació reglada i formació per l'ocupació.

Blended learning

Fins fa pocs anys la metodologia de formació es basava en processos pedagògics seqüencials i a través de la llengua escrita i parlada. Actualment, el sistema educatiu, que s'ha hagut d'adaptar a l'evolució de les noves tecnologies de la comunicació i la informació, ha assumit noves tècniques pedagògiques i nous instruments d'ensenyament a les aules (ordinadors, pissarres digitals, etc.) que han modificat substancialment les metodologies d'aprenentatge i processament de la informació: la transmissió de coneixement es realitza mitjançant diferents canals a més de a través de la interacció tradicional entre el professor/a i l'alumne/a. En aquest sentit, s'han introduït noves formes d'aprenentatge i de transmissió de coneixement basades en sistemes *e-learning* (formació a distància a través de noves tecnologies o plataformes tecnològiques de formació), que es basen en la construcció de coneixement.

En aquest context, convé destacar que les noves tecnologies són instruments de transmissió de coneixement i, per tant, no es poden considerar elements principals dins el procés d'aprenentatge de les persones. No obstant, val a dir que el mitjà de comunicació que s'utilitza per aprendre influeix decisivament en la manera com es construeix el coneixement.

Per tant, la formació presencial que vulgui incorporar noves tecnologies aplicades a les aules haurà d'incorporar formats nous que permetin que el procés d'ensenyament i aprenentatge pugui construir-se de manera sincrònica i asincrònica, és a dir de manera presencial i a distància, el que s'anomena *blended learning*. En aquest sentit, tant els continguts didàctics dels cursos de formació com les metodologies d'ensenyament i aprenentatge s'hauran d'adaptar a aquesta formació que, d'altra banda, permet ampliar més enllà de l'aula la interacció entre l'alumne/a i professor/a, i entre altres companys i companyes de classe.

Formació més professionalitzadora

Molt sovint quan les persones finalitzen la formació de base i es volen incorporar al món laboral es topen amb un conjunt de dificultats que tenen a veure no només amb la cerca de feina sinó també amb el desconeixement de l'ofici que han de desenvolupar. En aquest sentit, la formació professionalitzadora que proporciona el sistema educatiu es troba, en moltes ocasions, lluny de les necessitats reals de la formació que se li requereix a la persona per treballar en una empresa. Així, quan una persona s'incorpora al mercat de treball necessita un temps considerable per conèixer el món empresarial que l'envolta, i les empreses han d'invertir temps i diners en formar a persones que d'alguna manera ja han passat per un procés formatiu.

Per tant, per tal de corregir aquesta situació, el sistema educatiu i les empreses hauran de crear sinergies que millorin la qualitat d'accés al mercat laboral de les persones. En aquest sentit, per una banda, les escoles de formació professional i les universitats hauran d'adaptar en certa mesura els seus programes formatius i incorporar-hi elements relacionats amb la formació empresarial, per exemple, sessions de cerca de feina, orientació professional, gestió de recursos humans, orientació al client, etc. i, per un altra, les empreses hauran de comunicar a les universitats les seves necessitats en relació a la formació del personal que requereixen.

Compromís vs qualitat de l'educació

Un dels principis que recull la Llei orgànica 2/2006, del 3 de maig, d'Educació és la necessitat de que tots els components de la comunitat educativa col·laborin per disminuir el fracàs escolar que experimenten els/les alumnes del país (al voltant del 30% dels/de les joves no finalitza l'etapa d'educació post obligatòria). Per assolir aquest objectiu, cal combinar la qualitat educativa i l'equitat entre l'alumnat, i això, exigeix un esforç compartit entre tots els membres de la comunitat educativa. En aquest sentit, no només és imprescindible l'esforç dels/de les estudiants per superar el fracàs escolar sinó que la responsabilitat també recau sobre les seves famílies, el professorat, els centres docents, les administracions educatives i, en última instància, sobre la societat en el seu conjunt. Per tant, les famílies hauran de col·laborar estretament i comprometre's amb la feina quotidiana dels seus fills i filles; el professorat i els centres docents hauran d'esforçar-se per construir entorns d'aprenentatge dinàmics, motivadors i exigents; i, les administracions educatives hauran de garantir els drets i els deures de tots els membres de la comunitat educativa proporcionant les eines necessàries per fer-ho. En aquest sentit, només el compromís i l'esforç compartit entre tots/es permetrà incrementar la qualitat educativa i disminuir el fracàs escolar.

04 El sector en xifres

Dades econòmiques

- El 2007, la despesa pública en educació va arribar a un 3,6% del PIB català mentre que a Espanya aquesta xifra va ser del 4,4%. La mitjana de la Unió Europea és del 5% del PIB el mateix any.
- La despesa pública en educació a Catalunya s'incrementa al voltant del 0,1% del PIB cada any.
- El finançament universitari l'any 2007 es va distribuir de la següent manera: les inversions autoritzades per la Generalitat varen arribar als 69,724 milions d'euros; i les transferències a les universitats als 782,143 milions d'euros.
- Les llars espanyoles varen realitzar l'any 2007 una despesa de 1.099 euros en béns i serveis educatius per estudiant. La despesa mitja més elevada es va correspondre a la realitzada pels nens i nenes d'entre 0 a 2 anys, amb 1.581 euros anuals. El 39,9% de la despesa de les llars en educació es va destinar al pagament de les classes lectives.
- La despesa anual mitjana en educació per alumne/a i per titularitat de l'escola va ser de 658 euros en l'ensenyament públic, de 1.433 euros en l'ensenyament concertat i de 2.804 euros en el privat.

Dades d'ocupació

- A les universitats públiques hi havia al curs 2006-2007 un total de 14.148 professors/es entre catedràtics/es, professors/es titulars, agregat/des, col·laboradors/es temporals i permanents. D'aquests/es, 9.101 són homes i 5.047 són dones.
- El personal d'administració i serveis a les universitats catalanes el 2007 va arribar a les 3.842 persones.
- Al curs 2006-2007, hi havia un total de 2.222 professors/es a les universitats privades catalanes.
- A les universitats catalanes, hi ha 225.181 alumnes matriculats/es entre títols propis i títols homologats. D'aquests/es, 103.559 són homes i 121.622 dones.
- A Catalunya, hi ha un total de 4.679 centres d'educació reglada, dels que 3.238 són públics i 1.441 són privats.
- El nombre de professors/es en educació bàsica per al curs 2009-2010 va ser de 105.407, dels que 62.768 treballaven en centres d'educació infantil i primària, i 42.639 en centres d'educació secundària.
- El nombre d'alumnes matriculats/ades en educació infantil i primària el curs 2009-2010 a Catalunya va ser de 753.688. A secundària, va arribar pel mateix curs a 448.356 alumnes.
- El nombre d'alumnes que varen realitzar formació bàsica o cicles formatius a distància el curs 2009-2010 va ser de 11.886. A l'ESO n'hi havia 5.086, al batxillerat 1.281, als cicles formatius de grau mitjà 1.246, i als cicles formatius de grau superior 4.273.
- El 32,01% de les persones graduades en ensenyaments professionals l'any 2010 s'han incorporat al mercat de treball, un altre 16,28% compagina els estudis amb la feina i un 39,91% de les persones que varen finalitzar els estudis professionals el 2010 van decidir continuar formant-se.

05 Perfils professionals més demandats

Perfil formatiu

El sector de l'educació requereix de perfils molt específics i, en general, de persones altament qualificades. De fet, per accedir a un lloc de treball en el sector educatiu normalment s'exigeix com a mínim la titulació de grau o de l'antiga diplomatura, que ha d'anar acompanyada del certificat d'aptitud pedagògica (CAP), de títols d'especialització didàctica o del certificat de qualificació pedagògica (CQP). Això és així pels trets intrínsecs del sector, que bàsicament es caracteritza per requerir persones que a més de ser coneixedores de matèries concretes, han de ser capaces de transmetre el seu coneixement a d'altres.

En aquest sentit, els perfils professionals del sector de l'educació es caracteritzen per tenir una base formativa similar que es correspon amb titulacions de nivell superior, com les antigues diplomatures o llicenciatures, els graus o les enginyeries, i en funció de la matèria a impartir, estan especialitzats/des en un o un altre tema, aquests perfils es correspondrien amb els professors/es o formadors/es. No obstant això, convé destacar que dins el sector de l'educació existeixen uns perfils concrets que requereixen d'una formació addicional a la que s'ha especificat anteriorment. És el cas dels/de les directors/es de centres educatius o programes de formació que, a més de la titulació superior, normalment hauran de disposar de formació complementària en gestió de projectes o gestió de recursos humans.

D'altra banda, i de manera comuna a tots els perfils professionals d'aquest sector, és imprescindible que adquireixin alguna acreditació que certifiqui coneixements d'informàtica donat que les noves tecnologies s'ha introduït de manera intensiva a les aules, i no només a les escoles de primària i secundària sinó en totes les etapes formatives que experimenten les persones al llarg de la vida. A més, i com a complement formatiu pràcticament imprescindible avui dia, es convenient disposar de coneixements mínims d'anglès donat que és la llengua de referència a la Unió Europea i la més utilitzada per comunicar-se amb altres països.

Perfil competencial

Els i les professionals del sector es caracteritzen per tenir un domini de la matèria amb què treballen però, a més d'aquest coneixement específic, per ocupar-se al sector de l'educació és absolutament imprescindible tenir vocació docent, el que significa adquirir el compromís professional i personal amb la professió, i disposar de la sensibilitat suficient per prendre en consideració les condicions socials i culturals de l'entorn del centre docent on treballen. És més, l'èxit o el fracàs escolar dels/de les alumnes dependrà en gran mesura d'aquesta vocació.

A més, com a competències professionals comunes a tots els perfils professionals també destaquen l'empatia, l'autonomia i la capacitat per prendre decisions, l'autoavaluació de la pròpia activitat professional i l'organització del treball. No obstant, es poden distingir dos grans grups de persones que requereixen de competències diverses: les que s'ocupen en llocs de treball amb contacte directe amb l'alumne/a i les que treballen en llocs de direcció.

Pel que fa a les persones que s'ocupen en llocs de treball que tenen més contacte amb les persones (professors/es o formadors/es) han de ser capaces de gestionar situacions conflictives, de treballar sota pressió i tenir una capacitat de resposta davant de circumstàncies difícils.

Pel que fa a les persones que s'ocupen en llocs de direcció de centres docents o programes formatius, és necessari que a més de les competències descrites anteriorment, disposin de capacitat per gestionar equips de persones amb ideologies diverses, i sàpiguen prendre decisions que afecten directament al bon funcionament del sistema educatiu i a les relacions entre els membres de la comunitat educativa, amb la qual cosa, és imprescindible que siguin persones motivades, segures d'elles mateixes, amb iniciativa i capacitat per gestionar els canvis que es produeixen.

Exemples d'ocupacions del catàleg de Porta22

- ✓ Director/a de centres educatius
  - ✓ Professor/a de secundària
  - ✓ Professor/a de música
  - ✓ Formador/a de cursos de formació per a l'ocupació
-

06 Escenaris de futur

Debilitats

- Orientació a la titulació i no a l'adquisició de coneixement. L'objectiu principal de l'alumnat ha estat, en gran mesura, superar els cursos acadèmics per assolir un nivell formatiu més que per adquirir coneixement. En aquest sentit, l'educació encara es percep com la necessitat d'assolir un nivell acadèmic concret i no tant com l'obligació d'aprendre.
- Manca d'implicació familiar en el procés educatiu dels fills i filles. Això fa que els/les docents hagin d'invertir part del temps que haurien de dedicar a impartir coneixements específics d'una matèria, en educar els/les alumnes en altres aspectes més relacionats amb el comportament a les aules i la realització de la feina que l'alumne/a té l'obligació de dur a terme a casa.
- Poca evolució de les metodologies pedagògiques. Encara ara es practiquen tècniques educatives basades en la transmissió de coneixement enlloc d'adoptar nous mètodes basats en la construcció del coneixement i l'autoaprenentatge.
- Manca de vocació del professorat de l'educació bàsica. Les bones prestacions socials i econòmiques de què disposen els/les professors/es de l'educació bàsica obligatòria ha provocat l'ingrés de persones al sistema educatiu que, tot i complir els requisits formatius i competencials necessaris per exercir l'ocupació, no disposen d'una vocació docent clara, el que pot repercutir directament en la qualitat de l'educació.
- Manca de vocació del professorat de l'educació universitària. La majoria dels/les professors/es universitaris/es són persones que han assolit un nivell acadèmic de doctor/a i tenen més vocació investigadora que docent.

Amenaces

- Sector molt sensible als canvis socials, polítics i culturals de les societats. El sector de l'educació és molt sensible a les condicions socials i culturals del moment, el que repercuteix directament en el funcionament i desenvolupament del sistema educatiu.
- Baixa independència dels centres per posar en marxa iniciatives educatives. Els programes formatius i les activitats que es duen a terme als centres docents, sobre tot de primària i secundària, estan sotmeses a les directrius de l'administració autonòmica o estatal i això, els impedeix desenvolupar mesures adaptades a les necessitats dels/les alumnes del centre.
- La incorporació al sistema educatiu públic de persones provinents d'altres països ha contribuït a incrementar la segregació de l'alumnat a les escoles. Actualment, molts centres docents acumulen un percentatge elevat d'alumnes nouvinguts mentre que altres no en presenten pràcticament cap, el que contribueix a incrementar la segregació social. Això mateix, succeeix entre l'escola pública i la privada.
- Alta mobilitat del personal docent. Els/les professors/es dels centres que ocupen plaça com a interins/es estan obligats/ades a cobrir places que poden ser diferents d'un any a un altre. Això significa que no només han de canviar de centre docent any a any sinó que també han de modificar la matèria que imparteixen. Això incrementa les dificultats dels centres per posar en marxa accions a llarg termini i disminueix la qualitat de l'ensenyament.

Fortaleses

- El sector de l'educació s'erigeix com un sector clau per al desenvolupament econòmic i social de la societat. De fet, l'educació és un dels pilars sobre els que se sustenten els països més desenvolupats.
- La consolidació de les associacions de pares i mares (AMPES) en els centres docents en els últims anys constitueix un element de vital importància per a incrementar la participació de les famílies en l'educació dels seus fills i filles.
- L'existència de lleis que garanteixen una educació bàsica i gratuïta per a totes les persones, i l'existència de polítiques educatives configura un escenari molt positiu per a un continu desenvolupament i evolució del

sector i cap a una millora de la qualitat educativa.

- L'educació juga un paper clau en la integració de persones nouvingudes, i inclou programes de reforç educatiu que contribueixen garantir la igualtat d'oportunitats entre les persones d'una societat.

Oportunitats

- Rendibilitzar la inversió que es realitza en educació. Tot i que la despesa que es realitza en el sector tant per incrementar la qualitat de l'educació com per disminuir el fracàs escolar és considerable, convindria incloure més recursos humans per retenir el talent que surt dels centres educatius, sobre tot de les universitats per tal que no marxessin a treballar a altres països en què les oportunitats professionals són superiors.
- Incrementar la implicació de la comunitat educativa. Augmentar la implicació del personal docent, les famílies, l'administració i l'alumnat en els processos d'ensenyament i aprenentatge pot contribuir a incrementar la qualitat de l'educació i a disminuir el fracàs escolar.
- Implantar noves metodologies d'aprenentatge relacionades amb les noves tecnologies. Aprofitar les noves tecnologies per aplicar noves tècniques pedagògiques basades en la construcció del coneixements més que en la transmissió d'informació.
- Desenvolupar el sistema de qualificacions nacionals. Desplegar de manera definitiva el ja iniciat sistema de qualificacions nacionals tant pel que fa a nivell estatal com català per totes les famílies professionals existents i establir criteris clars d'atorgament de certificats professionals.
- Plantejar sistemes de compensació. Establir criteris de compensació entre la formació reglada, la formació per l'ocupació i la formació complementària evitaria solapaments en el sistema formatiu i agilitaria els processos formatius de les persones.
- Posar en valor la formació per a l'ocupació tant per part de les persones que l'han de rebre com de les empreses que l'haurien de requerir. En aquest sentit, és imprescindible que les unes i les altres percebin la seva utilitat. Les pràctiques formatives, que molt sovint permeten la inserció en les empreses en què s'han realitzat són un bon instrument per aconseguir aquest objectiu i també per posar en valor aquest tipus de formació a les empreses.

07 Enllaços d'interès

Organismes internacionals

International Association for the Evaluation of Educational Achievement

<http://www.iea.nl/>

Centre Europeu per al Desenvolupament de la Formació Professional (CEDEFOP)

<http://www.cedefop.europa.eu/EN/>

International Association Of Universities

<http://www.iau-aiu.net/>

Organització d'Estats Iberoamericans per a l'educació, la Ciència i la Cultura (OEI)

<http://www.oei.es/quipu/espana/index.html>

Organismes nacionals

Ministerio de Educación y Cultura

<http://www.educacion.es/portada.html>

Departament d'Educació de la Generalitat de Catalunya

<http://www20.gencat.cat/portal/site/Educacio>

Departament d'Innovació, Universitats i Empresa

<http://www.gencat.cat/diue/>

Servei d'Ocupació de Catalunya (SOC)

http://www.oficinadetreball.cat/socweb/opencms/socweb_es/home.html

Consorci per la formació contínua de Catalunya

<http://www.conforcat.cat/principal.asp>

Instituto Nacional de las Cualificaciones

http://www.educacion.es/educa/incual/ice_incual.html

Institut Català de Qualificacions Professionals

http://www10.gencat.cat/sac/AppJava/organisme_fitxa.jsp?codi=13864

Esdeveniments internacionals (fires, congressos, etc.)

IV Congreso Iberoamericano de Pedagogía

<http://www.congresopedagogia2010.com/>

Virtual Educa

<http://virtualeduca.org>

Esdeveniments nacionals (fires, congressos, etc.)

Premis Catalunya d'Educació

<http://www.gencat.cat/educacio/premiscat/>

XIV Congreso Nacional y III Iberoamericano de Pedagogía

<http://www.sepedagogia.es/congresos.html>

I Congreso Escuela 2.0

<http://www.ite.educacion.es/escuela20/index.php/es/presentacion>

Portals temàtics internacionals

Intute. Helping you find the best websites for study and research

<http://intute.ac.uk/>

Information on education systems and policies in Europe (EURYDICE)

http://eacea.ec.europa.eu/education/eurydice/index_en.php

Portals temàtics nacionals

Centre d'Investigació i Documentació Educativa

<http://www.educacion.es/cide/>

Edu365.cat

<http://www.edu365.cat/>

Portal Educaweb

<http://www.educaweb.com/>

Institut d'Avaluació del Ministerio de Educación y Ciencia

<http://www.ince.mec.es/pub/pubapu.htm>

Consell Superior d'Investigacions Científiques (CSIC)

<http://www.csic.es/>

Intercambia. Educar en femenino

<https://www.educacion.es/intercambia/portada.do>

Cofinançat per:

